

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	<b>Zasady oceniania rozwiązań zadań</b>
<i>Egzamin:</i>	<b>Egzamin maturalny</b>
<i>Przedmiot:</i>	<b>Język rosyjski</b>
<i>Poziom:</i>	<b>Poziom dwujęzyczny</b>
<i>Forma arkusza:</i>	MJRR-D0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	14 maja 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

## Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

### Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

### Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

### Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
  - popełnia błędy, które
    - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *дочь* zamiast *ночь* w zadaniu 3.2.
    - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *чтобы расширить илисы и сохранить памятники архитектуры* zamiast *чтобы расширить улицы и сохранить памятники архитектуры* w zadaniu 3.1.
    - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *Были у себя.* zamiast *Оставались на своих рабочих местах. / Продолжали выполнять свои служебные обязанности.* w zadaniu 3.3.
  - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
  - udziela odpowiedzi, która
    - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *Потому что шла реконструкция столицы.* zamiast *Для расширения улиц и сохранения памятников архитектуры.* w zadaniu 3.1.
    - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *Удобно.* zamiast *Стало больше мест в зрительном зале.* 3.4.
  - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *продолжали работать и отдыхать* zamiast *продолжали работать* w zadaniu 3.3.
  - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *На заправке и в аптеках, потому что там продавали жидкость, содержащую бензин.* zamiast *В аптеках, потому что там продавали жидкость, содержащую бензин.* w zadaniu 4.7.
  - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *Żeby udowodnić mężowi, że samochodem można pokonać duże odległości.* zamiast *Хотела доказать мужу, что на машине можно проехать большие расстояния.* w zadaniu 4.5.

3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku rosyjskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku rosyjskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

## Rozumienie ze słuchu

### Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 <sup>1</sup>		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi.  <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	D
1.2.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.3.			B
1.4.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	A
1.5.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C

### Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi.  <i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
2.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	B
2.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
2.4.			C
2.5.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	B
2.6.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D

<sup>1</sup> Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

**Zadanie 3.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	<p>II. Rozumienie wypowiedzi.</p> <p><i>Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie [...].</i></p> <p>V. Przetwarzanie wypowiedzi.</p> <p><i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...] tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i></p> <p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i></p>	<p>VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].</p>	
3.2.			<p>II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.</p>
3.3.			
3.4.			

**Uszczegółowienia do zadania 3.****Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

**Задание 3.1.**

*Почему в тридцатых годах в Москве решили передвинуть дома на Тверской улице?*

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że przyczyną przesunięcia domów w Moskwie były plany poszerzania ulic i/lub chęć zachowania budynków na tych ulicach.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Потому что во время расширения главных улиц хотели сохранить здания.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
Потому что проводили расширение (главных) улиц.	
Во время реконструкции улиц хотели сохранить здания.	
Хотели сохранить памятники архитектуры, когда расширяли улицы.	
Не хотели сносить здания, которые являлись памятниками архитектуры.	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Потому что специалисты разработали такой план.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Потому что хотели сносить здания.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Потому что шла реконструкция столицы.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

### Задание 3.2.

*Сколько времени заняло само передвижение по рельсам Саввинского подворья?*

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja, że przemieszczenie tego budynku trwało jedną noc.

Акceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Одну ночь.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
Всего ночь.	
ночь	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Четыре месяца.	odpowiedzi niezgodne z tekstem
Перемещение этого здания длилось десять месяцев.	
Пока жильцы спали.	odpowieź nie jest wystarczająco precyzyjna

### Задание 3.3.

*Чем занимались служащие Моссовета в то время, когда передвигали здание, в котором находилось это учреждение?*

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że urzędnicy nie przestawali wykonywać swoich obowiązków służbowych.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Продолжали выполнять свои служебные обязанности.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
Не прекращали работать.	
Продолжали работать.	
Занимались своей работой.	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Их отправили в отпуск.	odpowiedzi niezgodne z tekstem
Были в отпуске.	
Были в парке на прогулке.	
Занимались.	odpowieź nie jest wystarczająco precyzyjna

### Задание 3.4.

Какое изменение произошло в театре им. Чехова после его переезда?

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja, że powierzchnia widowni się powiększyła / zwiększyła się ilość miejsc dla widzów.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Площадь зрительного зала увеличилась.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
в театре стало больше мест для зрителей	
в театре стало больше (зрительных) мест	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Театр разделили на две части.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Площадь театра увеличилась.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
В театре стало больше места.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

## Rozumienie tekstów pisanych

### Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	A
4.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.3.		III.2) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu.	D
4.4.		III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C



Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym [...].	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności [...].</i>		
4.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		
4.8.			

#### Uszczegółowienia do zadania 4.

#### Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

#### Задание 4.5.

*Почему Берта отправилась в путешествие на автомобиле своего мужа?*

W odpowiedzi zdający powinien wskazać, że przyczyną podróży była próba udowodnienia (mężowi), że samochód ma potencjał i/lub może pokonywać duże odległości.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Хотела доказать мужу, что у изобретенной им машины есть потенциал / что на изобретенной им машине можно передвигаться на большие расстояния.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
Потому что хотела доказать мужу, что его изобретение много может.	
Она верила в потенциал этого автомобиля.	
Она хотела доказать, что машина на многое способна.	
Потому что муж не верил в потенциал своей машины.	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Хотела показать, что изобретение обречено на провал.	odpowiedź niezgodna z tekstem
Потому что не сумела убедить мужа.	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

#### Задание 4.6.

*На каких участках пути машину вёл один из сыновей Берты?*

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że syn siadał za kierownicę, gdy samochód jechał pod górę.

Акceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Когда машина ехала на подъём.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
Когда надо было ехать вверх.	
Когда надо было ехать в гору.	
На подъёмах.	
На участках с подъёмами.	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Когда машина въезжала в высокую траву.	odpowiedzi niezgodne z tekstem
Когда автомобиль не мог преодолеть колею.	
Когда машина ехала по обочине.	
Когда мать и старший брат толкали машину.	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
На трудных участках дорог.	
Когда двигатель не справлялся.	

#### Задание 4.7.

*Где Берта покупала топливо для своей машины и почему именно там?*

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o kupowaniu paliwa w aptekach, dlatego że tylko tam można było kupić płyn, w składzie którego była benzyna i/lub dlatego że wtedy nie było stacji paliw.

Акceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
В аптеке, потому что только там можно было купить жидкость, содержащую бензин, а заправочных станций не было.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
В аптеке, потому что там продавался лигроин, который содержал бензин.	
В аптеке, ведь автозаправок в то время не было.	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
В аптеке.	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
Заправочных станций в то время не было.	
На заправочных станциях.	odpowiedzi niezgodne z tekstem
На заправках.	

**Задание 4.8.**

*Почему Берте трудно было передвигаться на автомобиле в городе Пфорцхайме?*

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że zrobiło się ciemno, a samochód nie był wyposażony w światła.

Jeżeli zdający pisze o tym, że było ciemno i jako przyczynę podaje tylko brak latarek w bagażu podróżników, to taka odpowiedź jest uznawana za niewystarczająco precyzyjną.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź <b>oczekiwana</b> (1 pkt)	
Потому что, наступила темнота, а фонарей/фар в конструкции автомобиля не было.	
Przykładowe <b>akceptowane</b> odpowiedzi (1 pkt)	
Потому что на улице было темно, а у машины не было фар.	
Потому что на машине не были установлены фары, а на улице было темно.	
В автомобиле не было фар, и в темноте ей было трудно ехать.	

Przykładowe <b>niepoprawne</b> odpowiedzi (0 pkt)	
Потому что на проводе зажигания произошло короткое замыкание.	odpowiedzi niezgodne z tekstem
Потому что засорился бензопровод.	
Произошло столкновение.	
Было темно.	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
Не было фонарей.	
В темноте было трудно ехать, потому что ни у кого не было фонарей.	

**Zadanie 5.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodnie wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	F
5.2.			E
5.3.			B
5.4.			D

**Zadanie 6.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodnie wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	E
6.2.		III.2) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu.	C
6.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.4.			A

**Znajomość środków językowych****Zadanie 7.**

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	A
7.2.			D
7.3.			D
7.4.			B
7.5.			C

### Zadanie 8.

#### Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych.	I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...] wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	<i>предал</i>
8.2.	<i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...] wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>		<i>гордостью</i>
8.3.			<i>обожающего</i>
8.4.			<i>приходится / приходилось</i>

**Zadanie 9.****Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych.  <i>Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...] wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].</i>	I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...] wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].	<i>скучаем / скучали по близким людям / скучаем без близких людей / скучаем о близких людях</i>
9.2.			<i>дам им никаких обещаний</i>
9.3.			<i>нуждается / нуждалась / будет нуждаться в тщательном уходе</i>
9.4.			<i>двух своих друзей</i>
9.5.			<i>стремлюсь / стремился к роскоши</i>

**Uwagi do zadań 8. i 9.**

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

## Выповідź писемна

### Zadanie 10.

Напишите сочинение на одну из предложенных тем и в соответствии с требованиями, предъявляемыми к данной форме. Объём работы – 300-350 слов. Обведите кружком номер выбранной темы.

1. W dzisiejszych czasach wielu rodziców decyduje się zrezygnować z nauki ich dzieci w szkole na rzecz edukacji domowej. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:
  - jakość nauczania
  - kontakt z rówieśnikami
  - koszty finansowe.
2. W czasopiśmie młodzieżowym przeczytałeś(-aś) artykuł, wskazujący na brak podstawowych kompetencji u młodych ludzi rozpoczynających pracę. Artykuł kończy się słowami:

*«Компании стали активнее принимать на работу молодёжь в возрасте от 18 до 22 лет. Однако работодателям часто приходится мириться с нехваткой у молодых людей базовых компетенций: они несамостоятельны, не умеют работать в команде и планировать рабочее время».*

Napisz **list** do redakcji tego czasopisma, przedstawiając swoją opinię dotyczącą braku podstawowych kompetencji u młodych ludzi rozpoczynających pracę, odnosząc się do trzech kwestii wskazanych przez autora w ostatnim zdaniu artykułu.



### **Wymagania ogólne**

- I. Znajomość środków językowych.  
Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.  
Zdający samodzielnie tworzy [...] złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.  
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego.

### **Wymagania szczegółowe (rozprawka)**

1. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...] danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

### **Wymagania szczegółowe (list)**

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].
- 5.2) Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je.
- 5.6) Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.
- 5.9) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.
- 5.10) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- 7.2) Zdający stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy.
- 7.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

### **Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:**

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

## Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

**Elementy treści.** Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R <sup>+</sup>	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy  teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania  wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A <sup>+</sup>	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia  wprowadzenie niezgodne z tematem  wprowadzenie niejasne  wprowadzenie niekomunikatywne
	L <sup>+</sup>	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu  wstęp niezgodny z tematem  wstęp niejasny  wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi  wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej  wypowiedź nie jest komunikatywna  wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				
4. Trzeci element tematu				

5. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi  zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi  zdający stosuje zakończenie schematyczne (szlampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy  zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia  zakończenie nie jest komunikatywne  zakończenie nie jest zgodne z tematem  zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
6. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

\* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

**Elementy formy.** Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamił kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C.

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12	5 pkt	4 pkt	3 pkt
11–10	4 pkt	3 pkt	3 pkt
9–8	3 pkt	2 pkt	2 pkt
7–6	2 pkt	2 pkt	1 pkt
5–4	2 pkt	1 pkt	1 pkt
3–2	1 pkt	0 pkt	0 pkt
1–0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

### Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

## ROZPRAWKA

### Temat

W dzisiejszych czasach wielu rodziców decyduje się zrezygnować z nauki ich dzieci w szkole na rzecz edukacji domowej. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów: } „główka”

- jakość nauczania
  - kontakt z rówieśnikami
  - koszty finansowe.
- } elementy tematu

1. Aby praca była uznana za w pełni zgodną z tematem, zdający musi odnieść się do rezygnacji z nauki dzieci w szkole na rzecz edukacji domowej.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi wyrazić swoją opinię / określić stanowisko, jakie zajmuje na temat decyzji rodziców o rezygnacji z nauki ich dzieci w szkole na rzecz edukacji domowej, np. *В последнее время всё больше родителей решают перевести своих детей на домашнее обучение. Мне кажется, что это правильное решение.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli jest stwierdzeniem lub pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający, np. *Правильно ли забирать детей из обычной школы и переводить их на домашнее обучение? Узнае się ją wtedy za odbiegającą od tematu.*
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że w ostatnim czasie wielu rodziców decyduje się zrezygnować z nauki ich dzieci w szkole na rzecz edukacji domowej, nie jest tezą.
5. We wstępie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Jeżeli w tezie zdający odnosi się do niektórych elementów tematu (do jednego lub dwóch), a w rozwinięciu podaje argumenty odnoszące się do wszystkich elementów tematu, to taka teza jest traktowana jako odbiegająca od treści wypowiedzi.

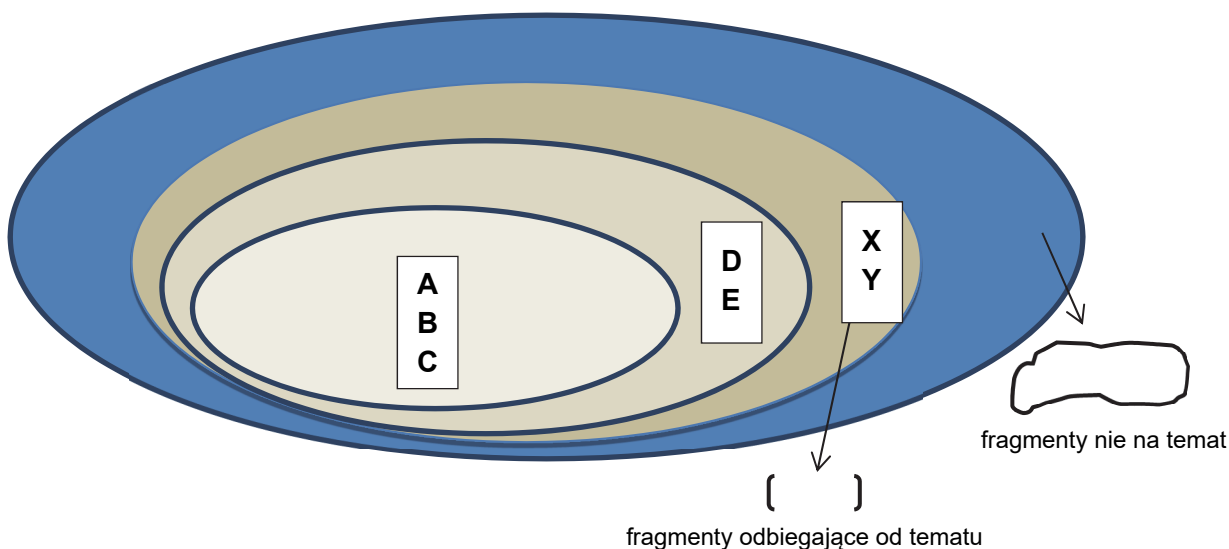
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem. Jeśli we wstępie zdający uzna, że przeniesienie dziecka na edukację domową jest złą decyzją, to argumenty powinny wspierać tę tezę. Jeśli w pracy zdający przytacza argumenty przeciwne do postawionej w rozprawce tezy, to powinien uznać je za niezasadne.
8. Jeżeli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

## Zgodność z tematem

### Temat

W dzisiejszych czasach wielu rodziców decyduje się zrezygnować z nauki ich dzieci w szkole na rzecz edukacji domowej. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów: } „główka”

- jakość nauczania
  - kontakt z rówieśnikami
  - koszty finansowe.
- } elementy tematu



#### 1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.:
  - komfort nauki w domu
  - bezpieczeństwo nauki domowej
  - nauka w dowolnym miejscu i czasie
  - tempo nauki dopasowane do potrzeb i możliwości dziecka
  - czas na rozwój pasji
  - problem korepetycji
  - przeprowadzenie sprawdzianów i kartkówek
  - zależność pomiędzy wynikami w nauce a umiejętnościami rodziców

- kontakt z rówieśnikami
- nauczanie zdalne.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y) np.:
  - opis idealnego nauczyciela
  - problemy z dojazdem do szkoły.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego kłamrą. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do główki tematu, np.:
  - modele rodziny
  - konflikty międzypokoleniowe.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
5. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (D, E).
6. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

**Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi**

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z tematem ORAZ treścią wypowiedzi.

**LIST****Temat**

W czasopiśmie młodzieżowym przeczytałeś(-aś) artykuł, wskazujący na brak podstawowych kompetencji u młodych ludzi rozpoczynających pracę. Artykuł kończy się słowami:

*«Компании стали активнее принимать на работу молодежь в возрасте от 18 до 22 лет. Однако работодателям часто приходится мириться с нехваткой у молодых людей базовых компетенций: они несамостоятельны, не умеют работать в команде и планировать рабочее время».*

} elementy tematu

Napisz **list** do redakcji tego czasopisma, przedstawiając swoją opinię dotyczącą braku podstawowych kompetencji u młodych ludzi rozpoczynających pracę, odnosząc się do trzech kwestii wskazanych przez autora w ostatnim zdaniu artykułu.

} „główka”

1. Aby list był uznany za w pełni zgodny z tematem, musi być skierowany do redakcji czasopisma młodzieżowego oraz musi dotyczyć braku podstawowych kompetencji u młodych ludzi rozpoczynających pracę.
2. Nie jest wymagane odniesienie się do elementów tematu we wstępie listu.
3. Wstęp musi zawierać cel napisania listu zgodny z tematem.

**Zgodność z tematem**1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.:
  - brak możliwości zdobycia doświadczenia
  - przyczyny braku samodzielności u młodych ludzi
  - umiejętność planowania czasu pracy
  - charakterystyka rynku pracy
  - charakterystyka obecnego pokolenia młodych ludzi
  - problemy z wchodzeniem w dorosłość.

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
  - stosunek młodych ludzi do podjęcia stałej pracy
  - rozważania na temat wyboru zawodu
  - formy zatrudnienia młodych ludzi
  - łączenie nauki i pracy.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
  - rozważania na temat uzależnień współczesnej młodzieży
  - opis wymagań w ofertach pracy
  - przyczyny bezrobocia
  - poszukiwanie pracy.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

**Elementy charakterystyczne dla formy**

List musi zawierać odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, np. *Уважаемая редакция!* / *С уважением* Jeśli zdający stosuje zwrot rozpoczynający lub kończący typu: *Дорогой Иван Петрович!* / *Пока* to taka realizacja elementu jest kwalifikowana na poziom 0.



**Spójność i logika wypowiedzi**

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

**Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi**

- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać, na przykład z:
  - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
- Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
- Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
- Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

### **Zakres środków językowych**

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	<ul style="list-style-type: none"><li>• bardzo szeroki zakres środków językowych</li><li>• ogólna wysoka naturalność, różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych</li><li>• styl stosowny i jednolity</li></ul>
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"><li>• szeroki zakres środków językowych</li><li>• dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych</li><li>• styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu</li></ul>
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"><li>• zadowalający zakres środków językowych</li><li>• w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości</li><li>• styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu</li></ul>
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"><li>• ograniczony zakres środków językowych</li><li>• głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości</li><li>• w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych</li></ul>
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"><li>• bardzo ograniczony zakres środków językowych</li><li>• wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO</li><li>• zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia</li><li>• styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych</li></ul>

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *хороший, интересный*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *переход на домашнее обучение, экономия средств, программа обучения, общение с ровесниками, живое общение, отсутствие опыта и компетенций, умение планировать рабочее время, самостоятельность, умение работать в команде*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Дамашнее обучение становится популярным*.

### **Poprawność środków językowych**

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.  
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

## Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	{Fragment nie na temat.}
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

### Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
  - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).

2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 240 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym* (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, журнал „Świat Dysku”*.  
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślone jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

### Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озере* (2 wyrazy), *в большом городе* (3 wyrazy), 1780 (1 wyraz), 10.01.2017 (1 wyraz), 10 stycznia 2017 (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są:
  - wyrazy łączone dywizem, np. *из-за, по-моему, Санкт-Петербург*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *МГУ, СПИД*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz, *le XX<sup>e</sup> siècle* = 3 wyrazy.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia się w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie wyrazów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты.* – 4 wyrazy.